

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA :

Miesięcznie w ekspedycji	2,65 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach	2,65 „
Na poczcie, już z odnośnikiem	2,88 „
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 „
Na poczcie, już z odnośnikiem	8,67 „

Świrajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.

OGŁOSZENIA :

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same koszty w guldenach. Złomaczenia i ogł. skomplikowane o 30 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowe ogłoszenia się nie gwarantuje.

Ogłoszenia przyjmuje się do godn. 9 przed poł.

Ozwartek: Jana i Dobrosława
Piątek: † Walentynego

CHOJNICE, piątek dnia 14. lutego 1930 r.

Słońca wschód 7.24 zachód 17. 6
Księżycy wschód 17.12 zaan. 7.57

Cyfry P. Matuszewskiego

Pan pułkownik Matuszewski może być dumny, ponieważ otrzymał od większości sejmowej, złożonej z lewicy i B. B. budżet optymistyczno-pesymistyczny, jakiego chciał.

Parokrotnie już przyznał się p. Matuszewski do tego, że z całą świadomością rozpoczął swą taktykę pesymizmu w wydatkach, gdy spostrzegł że skutkiem oszczędności, uchwalonych przez komisję, **głównie na wniosek Klubu Narodowego, tworzy się znaczna nadwyżka budżetowa.** Wówczas p. Matuszewski i jego stronnictwo rozpoczęli konsumowanie tej nadwyżki, wysuwając rozmaite popularne cele, którym centrolew nie mógł się przeciwstawić. W ten sposób p. Matuszewski i jego satelici podwyższyli budżet formalnie o 60, a z uwzględnieniem art. 4 ustawy skarbowej — o 160 milionów zł. Faktyczna zwyżka wynosi tylko 113 milionów, ponieważ resztę dały „skonsurowane” wnioski oszczędnościowe Klubu Narodowego.

Wnioski te sprawiły p. Matuszewskiemu wiele kłopotu. Badał i zliczał je przy pomocy swoich urzędników bardzo skrupulatnie. Początkowo prasa rządowa próbowała dowodzić, że wnioski Klubu Narodowego opierają się tylko na podwyższeniu dochodów. W końcu jednak sam p. Matuszewski musiał przyznać, że Klub zgłosił wnioski oszczędnościowe na 114 milionów, z czego połowę przeprowadził.

Osobliwa jest arytymetyka p. Matuszewskiego w stosunku do tych wniosków. Zmuszony do przyznania, że komisja istotnie połowę z nich uchwaliła, odlicza najspokojniej tę połowę na rachunek komisji, a częściowo także rządu, od reszty odejmuje jeszcze 36 milionów, jako jego zdaniem „hypotetyczne” oszczędności w przedsiębiorstwach i monopolach, choć wcale tego nie uzasadnia, i w ten sposób oblicza sobie, że oszczędności Klubu Narodowego wynoszą właściwie tylko 22 miliony. Poczem następuje taka konkluzja:

„Zostaje zatem tylko kwota 21,8 milionów — istotnie proponowanych przez Stronnictwo Narodowe, a nieuchwalonych przez komisję skreślonych w administracji —, które traktować można jako niepoparty przez komisję wysiłek oszczędnościowy Stronnictwa Narodowego, między tą sumą a sumą 120 milionów jest jednak dość poważna różnica”.

Z takimi wywodami dyskutować nie warto. Stwierdzamy tylko raz jeszcze, że **Klub Narodowy zgłosił samych oszczędności w wydatkach na 120 milionów; prócz tego wskazał w dochodach pokrycie na obniżenie o 26 milionów podatku majątkowego i na zniesienie 10 proc. dodatku do podatku obrotowego, co stanowi razem sumę 171 milionów zł., nie licząc oszczędności w budżecie kolei na sumę 67 milionów.**

A już prawdziwym cudem arytymetyki jest **walka p. Matuszewskiego z podwyżką uposażeń urzędniczych.** P. Matuszewski oblicza, że podwyżka uposażeń o 5 proc. wynosi 111 milionów. Jakim cudem? Oto p. minister skarbu zliczył razem wszystkie uposażenia wraz z wypłacanymi już obecnie dodatkami (15 proc. i mieszkaniowym) dla wszystkich pracowników administracji, przedsiębiorstw (z kolejami), monopolu i nawet inwalidów. Potem zestawiał p. Matuszewski tę sumę z wnioskami oszczędnościowymi Klubu Narodowego i zarządził, że Klub chce oprócz podwyżki urzędników na „nieuchwalonych wnioskach”.

Ponieważ p. Matuszewski lubi używać tego wyrażenia, pozwolimy i my określić — jego wywody jako — nielojalne. **Dodatek 5 proc. dla pracowników administracji do uposażeń zasadniczych nie przekracza 50 milionów;** dla kolei było osobne pokrycie we wniosku p. Chądzyńskiego, uchwalonym przez komisję; co do innych przedsiębiorstw był we Wniosku Klubu Narodowego przepis, wzorowany na ustawach skarbowych z poprzednich lat. Klub Narodowy zgłosił

P. Bartel u marsz. Daszyńskiego.

Wczoraj w południe przybył do Sejmu premier Bartel i złożył wizytę marsz. Daszyńskiemu. Narada trwała pół godziny i dotyczyła aktualnych spraw parlamentarnych.

A może dymisja?

W godzinach południowych premier Bartel przyjął ministra oświaty Czerwińskiego. Konferencja ta nabiera specjalnego znaczenia wobec poniedziałkowej wizyty u premiera ks. ks. kardynałów Hlonda i Kakowskiego.

Masonerja, rząd i kościół w Polsce.

Katolicka Agencja Prasowa donosi: Otrzymałmy odpis dokumentu, który potwierdza naszą dotychczasową opinię o stosunku **władz do Kościoła katolickiego.** Przytaczamy go dosłownie.

Warszawa, 9. VII-1929.

„Ministerstwo Reform Rolnych
Departament Urzędów Rolnych
W sprawie wydziałania gruntów na cele społeczne.

L. dz. 317.

Do wszystkich O. U. Z.

Po przeprowadzeniu z ministerstwem pracy i Opieki Społecznej korespondencji w sprawie wydziałania gruntów Zgromadzeniom Religijnym na cele opieki społecznej, Pan Minister Pracy i Opieki Społecznej pismem z dnia 13. VI. rb. Nr. 2946/011 cofnął aprobaty wszystkich wniosków, dotyczących wydziałania gruntów Zgromadzeniom Religijnym na cele opieki społecznej

Z uwagi na powyższe M. R. R. poleca pozostawić bez uwzględnienia zarówno zgłoszone, jak i zgłaszane wnioski o wydziałanie gruntów Zgromadzeniom Religijnym na cele opieki społecznej”

Z tego dokumentu widać, że w stosunku do zgromadzeń zakonnych, które w pracę społeczną wkładają tyle poświęcenia i bezinteresowności stosuje się prawa wyjątkowe. Organizacje świeckie mogą otrzymywać całe ośrodki i majątki ziemskie, zgromadzenia zaś zakonne pod tym względem stawia min. pracy i op. społ., poza nawias praw obywatelskich. Cóż dziwnego, kiedy w **ministerstwie pracy i op. społ. rządzą dygnitarze w rodzaju p. Zygmunta Dworzańczyka, dyr. dep. ogólnego, o którym donosiła prasa, powołując się na kalendarz masonski, że jest sekretarzem generalnym loży Wielkiego Wschodu w Polsce.**

Zjednoczenie zrzeszeń rodzicielskich w Polsce przeciw odczytom Kadena - Bandrowskiego.

Z Warszawy donoszą. Zarząd Zjednoczenia Zrzeszeń Rodzicielskich w Polsce, organizacja bardzo liczna na terenie b. Królestwa, wypowiedziała się przeciw odczytom znanego literata Juljusza Kadena - Bandrowskiego w szkołach.

W odezwie swojej Zarząd stwierdza że „rodzice polscy stanowczo nie życzą sobie, aby dzieci ich uczęszczały na odczyty prelegentów, którzy ze względu na swój poprzedni dorobek literacki i wyśpiętnienie publiczne są najmniej powołani na duchowych kierowników młodzieży”.

Nowy skandal sowiecki w Paryżu. Prasa domaga się zerwania stosunków.

Paryż, 12. 2. Agencja „Radio” donosi, że b. minister marynarki z czasów carskich admirał Grigoriowicz, który od czterech lat mieszkał w Francji, otrzymał od rządu moskiewskiego rozkaz natychmiastowego powrotu do Rosji, gdyż w przeciwnym razie rodzina jego bawiąca w Z. S. S. R. będzie uwięziona.

Niewiadomo, jakie są motywy tej decyzji rządu sowieckiego. „Echo de Paris” omawiając fakt podkreśla, że jest on nowym dowodem konieczności zerwania stosunków dyplomatycznych z Rosją sowiecką.

na plenum Sejmu dla swego wniosku dostateczne pokrycie oszczędnościowe, a gdy te oszczędności zostały odrzucone, wniosek swój, jako nie mający pokrycia, wycofał.

P. Matuszewski operuje w dyskusji naciąganiem i nieprawdziwymi cyframi, co może nie jest winą jego, ale jego urzędników. Jego pogląd na wykonanie budżetu, nowy i wielce oryginalny, wymaga specjalnego omówienia.

Budżet prezydentów państw.

Ze sprawozdania sejmowej komisji budżetowej wynika, że budżet Prezydenta Rzeczypospolitej wynosi 4,578,896 zł, czyli jest większy o 715,953 zł. niż w roku ubiegłym, procentowo jest to 19 proc.

Dla porównania warto podać, że preliminarz budżetu Prezydenta na rok 1926 wynosił 1,948,600 zł. Wzrost od tego czasu wynosi 135 proc.

W preliminarzu na rok 1926 uposażenie Prezydenta wynosiło 108.000 zł. Suma ta powstała w ten sposób, że Prezydent Wojciechowski zrzekł się 10 procent uposażenia, wynoszącego 10,000 zł miesięcznie. Obecnie na utrzymanie Prezydenta preliminarzuje się 300,000 zł.

Sprawozdanie komisji przytacza cyfry porównawcze budżetów prezydentów innych państw w przeliczeniu na złote. Cyfry te z uwzględnieniem rozmaitych wydatków na reprezentację, rezydencje, samochody itd., są następujące:

Polska	4,578,896 zł
Czechosłowacja	3,934,820 zł
Stany Zjednoczone	3,898,000 zł
Francja	1,379,000 zł
Niemcy	2,000,000 zł

Polska więc przoduje. Prezydent Rzeszy niemieckiej ma 2 samochody, u nas — 22.

Klub Narodowy zgłosił do tego budżetu poprawki oszczędnościowe na sumę 183,000, prawie wyłącznie z wydatków reprezentacyjnych.

O tych poprawkach mówi sprawozdanie komisji:

„W sprawie zgłoszonych przez posła Korneckiego oszczędnościowych poprawek, komisja na wniosek referenta zajęła stanowisko negatywne, lecz tylko ze względu na specjalny charakter omawianego budżetu, przyczem referent wyraził przekonanie, którego nikt z przedstawicieli rządu, ani członków komisji nie zakwestjonował, że proponowane przez posła Korneckiego oszczędności zostaną przeprowadzone przez powołane czynniki z własnej woli”.

Na wniosek p. Czapińskiego komisja uchwaliła rezolucję, wzywającą rząd, aby z podróży Prezydenta „został usunięty wszelki pierwiastek jednostronnej partyjności”.

Rokowania z Harrimanem dalej są prowadzone.

Dowiedujemy się, że rokowania między rządem polskim a grupą Harrimana w sprawie wiadomej koncesji elektryfikacji nie zostały przerwane, lecz są prowadzone w dalszym ciągu i że nastąpiło już bardzo znaczne zbliżenie obustronnych stanowisk. O ostatecznym wyniku jednak niczego nie można powiedzieć.

Odjazd prezydenta Estonji.

Turmont, 11. 2. (kor. wł.) W dalszej drodze na celnika państwa estońskiego Strandmana z Wilna do granicy nowoświęciańskiej dostojnego gościa żegnali zastępy działwy szkolnej.

O godzinie 11.50 pociąg przybył do Turmontu gdzie honory wojskowe oddała głowie państwa estońskiego kompania honorowa z orkiestrą oraz oficerowie K. O. P. W Turmoncie pożegnał prez. Strandmana w imieniu rządu wojewoda wileński Raczkiewicz. Naczelnik państwa estońskiego przeszedł przed frontem kompanii honorowej, po czym, żegnany przez obecnych, wsiadł do wagonu i o godzinie 12.25 odjechał do Zengale.

Przed wyjazdem z Warszawy ofiarowano p. Strandmanowi upominek w postaci filmu, ilustrującego poszczególne momenty z pobytu Prezydenta w Polsce od chwili przyjazdu na ziemię polską do chwili opuszczenia Warszawy.

Telegram do Ojca św.

Warszawa, (AW). Kongres księży arcybiskupów który odbywał się w dniu 7 i 8 bm. wysłał następującą depezę do Paryża: „Arcybiskupi polscy z powodu koronacji składają swoją synowską wierną poddańczość i dziękują za wydanie historycznej encykliki o wychowaniu chrześcijańskim, która w dzisiejszych czasach jest bardzo potrzebna.

Z konwentu senjorów Senatu.

Warszawa, 12. 2. (kor. wł.) Na konwencie senjorów Senatu ustalono, że dyskusja budżetowa rozpocznie się 6 marca i trwać będzie do 12 włącznie 13 marca.

Ustalono również kontyngent czasu dla przemówień poszczególnych klubów. Na Klub Narodowy przypada 3 godz. 12 min.

Na poruszoną myśl uczczenia jubileuszu Michała Bobrzyńskiego wyrażono opinię, iż pozostawia się do uznania marszałka ewtl. wysłanie depeszy gratulacyjnej.

Charakterystyczny okólnik.

Kuratorjum okręgu szkolnego krakowskiego jak i inne kuratorja, wydało polecenie do władz szkolnych, które rzuca światło na „bezsronność“ w traktowaniu przez władze organizacji młodzieży polskiej. Przytaczamy z tego okólnika najważniejsze ustępy:

„L. 1. 21. 250/29. Kraków, dn. 22 października 1929 r.

Do Panów Inspektorów szkolnych, Kierowników i Nauczycielstwa Szkół w Okręgu — w sprawie otoczenia opieką poczyńań oświatowych organizacji młodzieży wiejskiej.

Istnieją na terenie Rzeczypospolitej organizacje młodzieży równorzędne z przysposobieniem rolniczym, społecznym i wojskowym podejmują akcję kulturalno - oświatową. Działają kulturalno - oświatowe przy centralach Związków Młodzieży Wiejskiej i Związku Strzeleckiego rozszerzają pomysłnie swoją działalność. Poczynania powyższe Ministerstwo pismem dnia 22 czerwca 1929 roku Nr. 11/17350/29 uznaje za objaw niezmiernie dodatni i poleca je życzliwej i troskliwej opiece i pomocy czynników szkolnych.

Dodać należy, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych okólnikiem z dnia 13 lipca 1929 roku Nr. S. 1160/1. p. 29 uznało konieczność popierania oświaty pozaszkolnej i udziału samorządów w pokrywaniu wydatków z tą działalnością związanych. Kurator Okręgu (Szkolnego): — Dr. T. Kupczyński, wr.“

Z pisma powyższego jasno widać, że uznaniem i poparciem zarówno min. W.R. i O.P., jak i min. spraw wewn. cieszą się jedynie Związki

Młodzieży Wiejskiej, radykalny i będący pod wpływami „Wyzwolenia“, oraz Związek Strzelecki Zaleca się popieranie Związku Mł. Wiejsk., którego przedstawicielem na słynnej konferencji w Łowiczu, p. Lutyk, wyrażał radość, że „na młodej wsi polskiej ginie kultura szlachecko - chrześcijańska, że do dzisiejszej młodzieży wiejskiej nie przemawia już ani Mickiewicz, ani Sienkiewicz. Oda do młodości Mickiewicza to deklamacja. Młoda wieś polska tej kultury nie chce i tworzy nową kulturę“.

O uznaniu i poparciu Stowarzyszeń Młod. Polskiej w okólnikach władz szkolnych ani jedno go słowa, mimo, że — jak powszechnie wiadomo — Stowarzyszenia te są najliczniejsze i rezultaty pracy tych Stowarzyszeń zarówno w dziedzinie oświatowej, rolniczej, jak i wychowania fizycznego są najlepsze i wyróżniane.

Nie popiera się tych Stowarzyszeń, gdyż są one katolickie i na zasadach katolickich opierają swą działalność.

Tak wygląda „bezsronność“ władz szkolnych w świecie faktów.

Katastrofa okrętowa w Nowym Jorku**Eksplozja i zatonięcie niemieckiego statku „Monachjum“.**

Nowy Jork, 12. 2. Na przybyłym tu wczoraj i stojącym przy molo portowym niemieckim statku „Monachjum“ wybuchł gwałtowny pożar. Następujące w krótkich odstępach eksplozje spowodowały uszkodzenie statku, który wkrótce zatonał.

Nowy Jork, 12. 2. Według doniesień z miejsca katastrofy, statek „Monachjum“ o pojemności 13 i pół tysiąca tonn, zbudowany przed sześciu laty, należał do nowoczesnych statków pasażerskich. Ogień wybuchł w oddziale bagażowym, gdzie zapalił się ładunek szelaku. Na szczęście katastrofa obył się bez ofiar, gdyż znajdujący się na statku pasażerowie opuścili pokład krótko przed pierwszą eksplozją. Pożar rozszerzył się w szybkim tempie na cały statek, wskutek czego akcja ratownicza była bardzo utrudniona. W chwili, gdy ją wszczęto, nastąpiły dalsze eksplozje, które spowodowały zatonięcie statku.

Nowy Jork, 12. 2. W czasie katastrofy 5 osób odniosło obrażenia. Jeden ze strażaków został siłą eksplozji wrzucony do morza, gdzie wyratowała go załoga pewnego holownika. Znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie holownik amerykański „Newton“ został w czasie eksplozji poważnie uszkodzony; mimo to załoga jego nie zaprzestała akcji ratowniczej.

Wkrótce po wybuchu pożaru cały statek „Monachjum“ stanął w płomieniach a szybko następujące po sobie eksplozje zniszczyły wszystkie szyby i spowodowały znaczne spustoszenia wewnątrz statku, który wkrótce zatonał.

Nowy Jork, 12. 2. Jak donoszą, zatopiony sta

Zmiany starostów.

Warszawa, 12. 2. (kor. wł.) Kierownik wydz. samorządowego w Łodzi Kaczyński został przeniesiony na starostę do Ostrowa Pozn. a tamtejszy starosta Ekkert przeniesiony do starostwa w Rawiczu pozn.

Uchwała Zarządu Związku Banków.

Warszawa, 12. 2. (kor. wł.) Zarząd Zw. Banków postanowił zniżyć stopę dyskontową w bankach prywatnych z 13 na 12 a jednocześnie obniżyć stopę procentową od wkładek o ¼ do 1 proc.

Zwiedzanie portu w Gdyni.

Warszawa, 12. 2. (kor. wł.) Uczestnicy obradu jacej w Gdańsku polsko - niemiecko - sowieckiej konferencji kolejowej odwiedzili Gdynię celem zapoznania się z urządzeniami portowymi a zwłaszcza kolejowymi w porcie.

Nowy radca emigracyjny.

Warszawa, 12. 2. (kor. wł.) Wiceprezes Pol. Tow. Emigracyjnego Michał Pankiewicz mianowany został radcą emigracyjnym na Pol. Amerykę z siedzibą w Buenos Aires. Wyjedzie on tam w połowie marca.

Proces o zdradę stanu.

Warszawa, 12. 2. (kor. wł.) W Sosnowcu rozpoczął się we wtorek proces lewicy PPS. o zdradę stanu. Z tego powodu komuniści rozrzučili w Warszawie ulotki, nawołujące do demonstracji. O godz. 5 zwołano wiece publiczne, ale policja je rozprędziła.

Przytrzymanie statku przemysłowego.

Gdynia, 12. 2. Przed kilku dniami nadeszła z Kowna depesza, że w pobliżu Kłajpedy litewski okręt wojenny „Prezydent Smetona“ zatrzymał na morzu statek, płynący pod flagą polską i posiadający na pokładzie 1600 l. spirytusu.

Zatrzymany statek odprowadzono do Kłajpedy a kapitana Zygmunta Tulję i 3 marynarzy osadzono w litewskim więzieniu.

Celem sprostowania i uzupełnienia tej wiadomości wypada donieść, że Zygmunt Tuleja, sztorman wielkiej żeglugi, posiadający książeczkę żeglarską nr. 311. wydaną przez władze gdańskie, nie jest kapitanem a statek, na którym przemycił on spirytus do Finlandji, nie jest okrętem polskim lecz zwyczajnym kutrem rybackim, wynajętym w Gdańsku. Chorągiew polska była wywieszona bezprawnie.

Bandytyzm komunistyczny w Gdańsku.

Z Gdańska donoszą: W ostatnich dniach przyszło do szeregu ostrych walk ulicznych w Gdańsku pomiędzy bojową organizacją Hitlerowców a komunistami.

Onegdaj bójką tego rodzaju wydarzyła się w sali jadalnej Stoczni gdańskiej, przyczem komuniści rozpoczęli strzelaninę, w wyniku której 10 Hitlerowców zostało rannych.

Policja aresztowała wiele osób. Gdańska prasa jest zaniepokojona tym bandytyzmem komunistycznym, zagrażającym bezpieczeństwu publicznemu.

Odkopanie cytadeli starożytnego Jerycho.

Wyprawa naukowa pod kierownictwem prof. Garstanga odkopała częściowo mury starej cytadeli w Jerychu.

Cytadela ma kształt wielkiej wieży obronnej, której mury składają się z kamieni liczących 3,6 metrów grubości.

Obecnie jeszcze mury cytadeli sięgają wysokości dziewięciu metrów.

Znaleziono także resztki domów starożytnych, noszące ślady zniszczenia przez pożar. Cytadela ma pochodzić z przed dwu tysięcy lat przed Chrystusem.

Dziwne zajście na bankiecie w Gdyni.

Zarząd Koła dziennikarzy w Gdyni nadsyła nam nast. pismo:

W dniu 5-go lutego odbywała się w Gdyni uroczystość poświęcenia wodociągów miejskich. Podczas oficjalnego przyjęcia, w którym uczestniczyli przedstawiciele władz centralnych, woje wódzkich i komunalnych z wicemin. robót publicznych p. Górskim na czele, oraz reprezentanci prasy miejscowej i zamiejscowej, wydarzył się następujący wypadek:

Do przedstawiciela „Gazety Gdańskiej“ red. Stanisława Dolackiego przystąpił niespodziewanie w pewnej chwili komisarz m. Gdyni, pełniący funkcje prezydenta, p. Mieczysław Bilek i znie ważył go słownie i czynnie, nie mając ku temu jakichkolwiek powodów.

Wobec tego, że zajście powyższe miało miejsce podczas pełnienia trudnych obowiązków dziennikarskich miejscowe Koło Dziennikarzy oraz wszyscy dziennikarze pism, wychodzących na terenie miasta Gdyni, bez względu na kierunek reprezentowanego pisma, stając w obronie swego zawodu, który wykonują na terenie Gdyni w niezwykle ciężkich warunkach zebrani na nadzwyczajnym posiedzeniu w dniu 6 lutego br. oświadczają, że czują się tym faktem wysoce dotknięci i piętnują tego rodzaju niebывалы sposób traktowania przedstawiciela prasy przez człowieka, pełniącego wysoki urząd prezydenta m. Gdyni

Tyle komunikat. Sądzymy, że przykra ta sprawa zostanie w najbliższych dniach urzędowo wyjaśniona.

PRZEGLĄD PRASY.**Organ sanacji****przeciwko p. ministrowi Czerwińskiemu.**

Dzienniki polskie, stojące na gruncie katolickim, krytykują ostro ostatnie przemówienie, wygłoszone w sejmie przez p. ministra wyznań religijnych i oświaty Czerwińskiego w sprawie wychowania religijnego w szkołach publicznych. To, co pisze o tem przemówieniu opozycyjna prasa, może uchodzić za wzór dyplomatycznej powściągliwości wobec tonu, w jakim krytykuje p. ministra sanacyjne „Słowo“ wileńskie. Publicysta organu konserwatystów wileńskich członek klubu B. B., tak charakteryzuje p. ministra i jego działalność:

„Ministra Czerwińskiego słyszałem w Wilnie podczas jego odczytów o konstytucji, wychowaniu młodzieży i już wtedy doszedłem do najgłębszego przekonania, że jest to człowiek, nie mający żadnych danych na męża stanu Co jak co, ale tu można śmiało konia z rzędem ryzykować że p. Czerwiński Bismarkiem ani Cavourem nigdy nie będzie. Całe jego wileńskie przemówienie o sui generis „poli gramotie“ w szkołach było jednym wielkim nietaktem, a dlatego nietaktem, że minister nie powinien nigdy zapowiadać czegoś, czego wykonanie absolutnie nie leży w jego mocy“.

O ostatniem zaś przemówieniu p. ministra Czerwińskiego p. Cat (pos. Mackiewicz z klubu B. B.) tak pisze:

„Ogólny sąd o jego przemówieniu wypowiem taki: złożona z dobrych pod względem dialektycznym kawałków całość przemówienia była niezręczna, gdyż stawiła rząd w roli oskarżonego o brak katolicyzmu o rolę prokuratora minister Czerwiński dobrowolnie oddał endekowi ks. Czertwertyńskiemu. Wszystko to razem było ogromną ze strony p. Czerwińskiego niezręcznością i to dzisiejsze jego wystąpienie raczej wyolbrzymiało niż zatuszowało zarzuty mu stawiane.

Musimy niestety powiedzieć, że ta mowa jest tylko konsekwencją tej chwicznej polityki, która w sprawach kościelnych państwo nasze prowadzi. Polityki, która jest zdumiewająco słaba i niegodna wielkiego państwa, że aż się chce przypomnieć margrabiego Wielopolskiego, to znów jest nieznośna, małostkowa, irytująca, — idąca na rękę tym, którym zależy aby rząd i episkopat w przeciwnych sobie pozostawali obozach“.

Autor kończy tak swe wywody: „Doprawdy, czemuż lepiej p. minister Czerwiński czasu swego całkowicie i wyłącznie nie poświęci czytaniu romansów Kaden-Bandrowskiego, którego talentu takim jest wielbicielem?“

Hiszpańscy konserwatyści.

Pos. Stroński ogłasza na łamach „Polonji“ katowickiej artykuł p. t. „Zachowawcy w Hiszpanji“, w którym zastanawia się nad pytaniem, dlaczego po upadku dyktatury koła zachowawcze w Hiszpanji uzyskały tak znaczny wpływ na rząd, który uważany jest za przejście do konstytucji. Na pytanie powyższe pos. Stroński tak odpowiada:

„Krótko i wczelowo, sprawą przedstawia się tak, że zachowawcy hiszpańscy odmówili jakiegokolwiek poparcia dyktaturze i uchylił się stanowczo od brania na siebie jakiegokolwiek za nią odpowiedzialności.

Pokusa poparcia dyktatury jen. Primo de Rivera była dla zachowawców wielka. Rządy tej dyktatury były w swych dążnościach politycznych, społecznych i gospodarczych nawskroś zachowawcze. Zarazem zaś w dziedzinie religijnej zarówno osobiste stanowisko jen. Primo de Rivera, jak jego polityka były stanowczo katolickie. Wreszcie pod względem prawnym dyktatura była bądź co bądź oparta o króla, Alfonsa 13-go. Jednym słowem, przynęt dla obozu zachowawczego nie brakło w dyktaturze.

Mimo to zachowawcy hiszpańscy uznali, że nie mogą o ich stanowisku rozstrzygnąć korzystne widoki danej chwili, możliwość uzyskania i utrwalenia wpływów, wyzskanie dyktatury dla własnych poglądów i ich urzeczywistnienia. Zrozumieli oni, że dyktatura weszła w życie w drodze wojskowego zamachu stanu, że jest obaleniem zasady praworządności, że zachowawcy nie mogą brać na swą odpowiedzialność ani zamachu stanu ani gwałcenia prawa. I w tem stanowisku wytrwali“.

W ocenie dyktatury konserwatystów hiszpańscy nie pomylili się. Czas potwierdził słuszność zapatrywania, że dyktatura jest zjawiskiem przejściowym i lepiej nie wiązać z nią losów obozu.

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 13. lutego 1930 r.

Młodzież szkolna na Flotę Narodową.

Z okazji srebrnych godów małżeńskich kier-szkoły wydziałowej p. Strady, złożyli uczennice tej szkoły 16,40 zł na statek „Pomorze”.
Oby ten przykład naszej dziatwy, stał się bożdzcem dla starszych.

Towarzystwo Gimn. „Sokol”

bierze gremjalnie udział w uroczystościach 10-le-cia odzyskania Pomorza. Druhny i druhowie sta-ł się na capstrzyk w sobotę dnia 15 bm. o godz. 17,45. Zbiórka w hali gimnastycznej przy Placu Piastowskim.

W niedzielę 16 lutego zbiórka o godz. 10,5 w hali gimnastycznej celem wzięcia udziału w nabo-żeństwie i defiladzie.

Obowiązkowy jest udział wszystkich dru-hen i druhów zarówno umundurowanych jak i nieumundurowanych.

Osobiste

Zasłużony w administracji miejskiej, sekre-tarz Miejskiego Urzędu Bezpieczeństwa i Porząd-ku Publicznego p. Bronisław Buczyński, który był uczestnikiem kursu dla urzędników samorzą-dowych, zorganizowanym pod koniec roku ubie-głego w Poznaniu, zdał obecnie egzamin z wspo-mnianego kursu i to z wynikiem bardzo dobrym.

Panu Buczyńskiemu winszujemy tak chwa-łebnego stopnia, który świadczy o jego dzielności i wyrobieniu jako urzędnika komunalnego. (k.)

Do Obywatelstwa miasta Chojnic!

Z okazji obchodu 10-tej rocznicy Oswobodze-nia Pomorza w dniu 16 lutego rb. upraszamy Szan. Obywatelstwo miasta Chojnic o wywiesze-nie chorągwi już w dniu 15 lutego rb. po południu oraz o udekorowanie swych okien nalepkami, któ-re nabyć można w Komunalnej Kasie Oszczęd-ności miasta Chojnic po 10 gr. za sztukę.

Pozatem upraszamy w niedzielę, 16 bm. wie-czorem iluminować okna.
Komitet Obchodu 10-lecia Oswobodzenia Pomorza
zp. Dr. Sobierajczyk, burmistrz.

Program

obchodu 10-lecia Oswobodzenia Pomorza.

Sobota, dnia 15. lutego rb. wieczorem:

- 1) O godz. 18-tej zbiórka na Rynku: Wojska, Stowarzyszeń umundurowanych, Wojskowo-Wy-chowawczych i Przystosowania Wojskowego,
- 2) Przemówienie Przedstawiciela Wojska p. Majora Fleszara.
- 3) Capstrzyk I. Baonu Strzelców i wyżej wy-mienionych Stowarzyszeń.

Niedziela, dnia 16, lutego rb. przed południem:

- 1) O godz. 6-tej pobudka przez I. Baon Strzel-ców,
- 2) O godz. 10,30 uroczyste nabożeństwo w kościele farnym, na które PP. Przedstawicielei Władz i Urzędów, Wojsko, Delegacje stowarzy-szeń miejscowych oraz Społeczeństwo polskie ni-niejszem zapraszamy.

- 3) Po nabożeństwie zbiórka na Rynku przed ratuszem, przegląd wojska i stowarzyszeń, po-czem wymarsz do Pl. Jagiellońskiego.

- 4) Przemówienie p. starosty dr. Rzóski na Pl. Jagiellońskim.

- 5) Odczytanie nazwisk zasłużonych obywa-teli miasta.

- 6) Pochód Wojska, Stowarzyszeń umundu-rowanych, Wojskowo - Wychowawczych, P. W. oraz towarzystw i młodzieży szkolnej.

Niedziela, dnia 16 lutego rb. po południu:

- 1) O godz. 14-tej odbędą się w parku miej-skim zawody z broni małokalibrowej dla organi-zacji PW. i WF.

- 2) O godz. 20-tej punktualnie wieczornice: na salach hotelów Centralnego i Engla z następują-cym programem:

Hotel Engel

- 1) Koncert Orkiestry Gimnazjalnej,
- 2) Śpiewu chóru gimnazjalnego,
- 3) Przemówienie dyr. gimnazj. p. Dr. Korze-niowskiego,
- 4) Deklamacje uczniów gimnazjaln.
- 5) Śpiew ogólny.

Hotel Centralny

- 1) Koncert orkiestry I. Baonu Strzelców,
- 2) Śpiewy chórowe „Lutnia”,
- 3) Przemówienie dyr. szkoły handlowej p. Kozubskiego,
- 4) Deklamacje uczniów szkół powszechn.
- 5) Żywy obraz — V. Druż. Harcerska.

Po wieczornicy odbędą się zabawy tanecz-ne. Wstęp na wieczornice bezpłatny, na tańce 50 gr. dla szeregowych 20 gr.

O liczny udział w powyższych uroczysto-sciach prosí
Komitet Obchodu 10-lecia Oswobodzenia Pomorza

Kino Nowości

wświetla dziś i jutro film. osnuty z manuskryp-tu H. Rameau i M. Obal z najświetniejszym detek-tywem i akrobatą Lucjana Albertini pt. „Tempo — Tempo.”

Film Tempo! Tempo! jest sensacją, którego dotąd niewidziano i cieszył się powodzeniem na wszystkich ekranach.

OGŁOSZENIA

do numeru jubileuszowego z okazji dziesięciole-cia powrotu Pomorza na łono Wolnej, Odrodzonej Polski, który wyjdzie w objętości 12—14 stron, z datą na dzień 16 bm. — przyjmowane są tylko do godz. 6 wiecz. w piątek 14. bm. Prosimy więc P. T. kupców o możliwie najspieszniejsze zgło-szenie anonsów do wspomnianego numeru „Dz. Pomorskiego”.

Ku uwadze.

Przyjeżdżającym na rynek zbożowy, zwraca-my uwagę, iż targ odbędzie się w sobotę, dnia 15 lutego nie na placu Jagiellońskim, lecz wyjątko-wo na placu Piastowskim.

Wygodne leże.

Pewien osobnik z ulicy Ogrodowej, chcąc wi-docznie choćby na chwilę uwolnić się od dręczą-cej go zmyry, zwrócił się po ratunek do szklanego bózka. Oczywiście skutki były fatalne, gdyż p. K. ogarnięty zupełną nieświadomością i czując nie-przeparłą chęć wypoczynku, położył się do snu nie gdzie indziej jak na ulicy Staroszkolnej. Do-piero posterunkowy pol. państw. udzielił mu bez-pieczniejszego schronienia. (k.)

Usiłowanie przekroczenia granicy.

Ostatnio zostali odstawieni do Posterunku Policji Państwowej, za usiłowanie przekrocze-nia granicy polsko - niemieckiej, Jalmużny Wł. oraz Kapelnor Szymon Józef, obaj bez stałego miejsca zamieszkania. Ostatni z bohaterów jest żydem, który w ten sposób chciał się uchylić od obowiązku pełnienia służby wojskowej. (k.)

Z POMORZA

Tuchola. (Z Koła Podoficerów Rezerwy). W środę wieczorem odbyło się w lokalu p. Pawelskie-go zebranie Koła Podoficerów Rezerwy, które przy dość licznym udziale członków zagałi prezes p. Chruściński. Na wstępie uczczono pamięć zmar-łego byłego prezesa Koła śp. Józefa Górniego, po-wstaniem z miejsc. Odczytany przez sekretarza p. Koszczyba protokół został bez poprawek przyję-ty. Prezes zaznajomił obecnych z treścią okólni-ków i nadesłanych pism, poczem wybrano jako delegata na zjazd do Torunia prezesa p. Chruś-cińskiego; w razie niemożliwości zastąpi go p. Pestka. Po sprawozdaniu ze zabawy debatowano nad kwestją wzięcia udziału w uroczystym obcho-dzie rocznicy 10-lecia oswobodzenia Pomorza, w dniu 16 bm. Utworzono przy Kole sekcję kręglar-ską. Następne zebranie odbędzie się w lokalu „Strzelniczy” u członka p. Kustusza.

Tuchola. (Złote gody). W tych dniach obcho-dzi sędziwi małżonkowie Jończyński wraz z swą żoną z domu Szmelterów — stolarz — swoje zło-te gody, 50-lecie zgodnego współżycia małżeń-skiego. Jubilaci, aczkolwiek liczą już 77 i 78 lat, cieszą się jeszcze czelwem zdrowiem. Mszę św. na intencję jubilatów odprawił w miejscowym kościele parafjalnym ks. wikary Rogala, który także wygłosił stosowne przemówienie. Niezwy-klą przyjemność sprawiło jubilatom w tym dniu miejscowe Tow. Pań św. Wincentego a Paulo, którego zarząd wraz z kilku członkiniami udał się do ich domu, przynosząc im rozmaitych arty-kulów spożywczych, rzeczy pierwszej potrzeby itd. oraz 30 zł. gotówki.
Jubilatom „Szczęść Boże”.

RUCH W TOWARZYSTWACH

Towarzystwo Handlowców w Chojnicach. Dzisiaj, w czwartek dnia 13. 2. rb. o godzinie 8,30 wieczorem odbędzie się w lokalu p. Koperskiego (Hotel Centralny) zebranie ple-narne, na które Szan. członków jak i sympatyków towa-rzystwa uprzejmie zapraszamy.

O godzinie 7,30 wieczorem btegoż samego dnia odbędzie się zebranie zarządu.

O liczne i punktualne przybycie uprasza Zarząd.

Kat. Stow. Młodz. Męskiej w Chojnicach. W czwartek, dnia 13 lutego 1930 r. odbędzie się zbiórka całego Stowa-rzyszenia o godz 8-mej w szkole powszechnej.

Przybycie wszystkich druhów jest konieczne z powodu bardzo ważnych spraw połączonych z obchodem niedziel-nym. „Gotów”!

Zarząd.

Zebranie Sod. Żeńskiej odbędzie się dopiero dnia 23. 2. 1930 r. Zarząd.

„Zebranie konstytucyjne sekcji kierowników pociągów i konduktorów przy ZKP. odbędzie się w czwartek dnia 13 bm. o godz. 18,30 w lokalu p. Jążdżewskiego.

Porządek obrad następujący: 1) Zagajenie, 2) Referat członka Zarz. Okr., 3) Wybór zarządu sekcji, 4) Sprawo-zdanie delegata z zjazdu w Warszawie, 5) Wolne głosy i wnioski, 6) Zamknięcie.

Nie członkowie brać mogą udział w obradach o ile po-přednio zgłoszą swoje przystąpienie do ZKP.

Nadzwyczajne Zebranie Towarz-stwa Powst. i Woja-ków w Chojnicach odbędzie się w piątek dnia 14. lutego br. o godz. 8 wiecz. w lokalu zebrań:

Liczne przybycie członków pożądanę.

Wolność! Zarząd.

Zebranie miesięczne Związku Robotników i Rzemieślników odbędzie się w piątek 14 bm. w lo-kalu pana Węsierskiego o godzinie 7 wieczór. Z powodu ważności obrad uprasza się o jak najlicz-niejszy udział tak członków jak i gości. Zarząd.

Plenarne zebranie Stowarzyszenia Katolickiej Młodzie-ży Polskiej odbędzie się w piątek 14 bm. o godz. 8-mej wie-czorem w szkole powszechnej. Prezes.

Manufaktura.

Na przekór wszelkim oczekiwaniom odzywającym w związku z bliskością sezonu wiosenno - letniego sytuacja w przemyśle włókienniczym nie ulega poprawie. Zapotrę-bowanie jest minimalne. Maksimum zatrudnienia więk-szości zakładów fabrycznych nie przekracza trzech dni. Mimo potaniaenia surowca bawełnianego ceny kształtują się według starego cannika. Hurtownicy oraz kupcy naby-wają bardzo małe partje towarów, występując się zu-pelnie gromadzenia zapasów. Transakcje wekslowe do-znały poważnych utrudnień. Kredytu wekslowego udziela się jedynie bezwzględnie pewnym nabywcom, przyczem jednak rozpiętość terminu płatności waha się od 9 do 12 miesięcy. W takich wypadkach bywa niezwykle wysłcz9-miesięcy. W takich wypadkach skonto przy obrotach go-tówkowych bywa niezwykle wysokie. Wytwarza się taki stan rzeczy, że jeżeli z jakichś miejscowości dwóch kup-ców zaopatruje się w towar, a jeden z nich płaci towar gotówką, to przy sprzedaży cena jego staje się bezkonku-rencyjna w porównaniu z towarem drugiego kupca, któ-ry nabyte artykuły płaci wekslem.

Drzewo.

Ceny surowca drzewnego stanowią dotąd najaktual-niejszy temat rozważań w kołach przemysłowców. Ceny osiągnięte na submisjach w lasach państwowych są bar-dzo różne a siłą rzeczy kształtują się tak samo niejedno-licie w sprzedażach prywatnych. Poziom ich waha się prze-ciętnie w granicach od 40 do 60 zł. W handlu drzewnym panuje zastój, datujący od kilku miesięcy i pogłębiany martwym sezonem budowlanym. Na eksport idą nie-znaczne przesyłki desek i bal, jednakże nie po cenach wyższych niż mniejwięcej 75 rnk. franco granica polsko-niemiecka. Zbyt towaru stolarskiego cierpi z powodu za-stoju w tym przemyśle i nadzwyczaj słabej wypłacalności przemysłu meblarskiego.

Dywidenda emisyjnego Banku Gdańskiego.

W Gdańsku odbyło się posiedzenie rady nadzorczej emisyjnego Banku Gdańskiego, na którym zatwierdzono rachunek zysków i strat za rok gospodarczy 1929. Czysty zysk, osiągnięty w roku ub. i przeznaczony do rozdziału, wynosi po rozmaitych odpisach 1,617,075 guldemów, wobec 1,568,756 guldemów w r. 1928. Rada nadzorcza uchwaliła zaproponować walnemu zgromadzeniu, które odbędzie się w dn. 26 bm., wypłacenie dywidendy w wysokości 7 i pół proc.

Nabiał.

Ceny jaj, uwzględniając obecne warunki produkcji i konsumpcji osiągnęły poziom minimalny. Sytuacja jest nad-galniekorzystna. Ciępa pogoda przyczyniła się do spote-gowania produkcji co przy słabym zapotrzebowaniu spowo-dowało tworzenie się wielkich zapasów. Zapasy jaj chło-dzonych i konserwowanych, redukują się bardzo powoli. Na rynkach zagranicznych jaja polskie znajdują zbyt dość utrudniony. Nie wyklucza obecna konjunktura dalszych wahań w cenie które będą się obecnie kształtowały wy-lącznie w zależności od rynku zbytu.

Bydło i mięso.

Na targowicach krajowych panuje słaba tendencja zarówno dla rogaczyny, jak i trzody chlewnej. Za przy-czynę zmniejszenia się popytu pocytuje się ogólne zuboże-nie, które zmusza ogół ludności do stosowania najdalej posuniętych oszczędności nawet w odżywianiu.

Poprawiła się natomiast sytuacja na londyńskim ry-nku zbytu dla polskiego bekonu. Zapotrzebowanie jest dość duże, mimo że zwiększa się napływ towarów. Nabywcy kupują większe partje polskiego bekonu w miejsce duń-skiego, który dowozi się w nieznacznych ilościach. Za centnar angielski bekonu polskiego płacono w granicach od 93 do 99 szylingów, dla porównania przytaczamy ceny bekonu duńskiego, za który płaci się 106 do 112 szylingów.

Giełda bydłowa.

Poznań, 11 lutego 1930.

BYDŁO:

Woły:		
Pełnomięsiste, wytuczone nieoprzegane		134—140
Mięsiste tuczone młodsze do 3 lat		122—128
Mięsiste tuczone starsze		110—118
Buhaje:		
Wytuczone pełnamięsiste		132—140
Tuczone mięsiste		120—126
Nie tuczone dobrze odżywione starsze		108—114
Miernie odżywione		100—104
Krowy:		
Wytuczone pełnomięsiste		124—130
Tuczone mięsiste		112—118
Nietuczone dobrze odżywione		096—104
Miernie odżywione		076—080
Jalowice:		
Wytuczone pełnomięsiste		130—136
Tuczone mięsiste		116—124
Nietuczone, dobrze odżywione		100—106
Miernie odżywione		00—098
Młodzież:		
Dobrze odżywione		100—104
Miernie odżywione		096—100
Cielęta:		
Najprzedniejsze cielęta wytuczone		160—172
Tuczone cielęta		150—158
Dobrze odżywione		136—142
Miernie odżywione		120—130

OWCE:

Wytuczone, pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	140—144
Tuczone starsze skopy i maciorki	130—138
Dobrze odżywione	120—124
Miernie odżywione	000—100

SWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi	224—228
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	216—220
Pełnomięsiste od 80 do 120 kg. żywej wagi	208—214
Mięsiste świnię ponad 80 kg	200—204
Maciory i późne kastraty	180—190
Świnie bekonowe	200—204
Przebieg targu spokojny.	

Giełda Zbożowa i Towarowa w Poznaniu.

Poznań, 12. 2. 1930 r.

Zyto	21,00—21,50
Pszonica	32,50—33,50
Jęczmień przemiałowy	19,50—20,00
Jęczmień browarowy	23,00—25,00
Owies	16,00—17,00
Mąka żytnia wł work. według urzędowo ustalo-nego typu (70 proc.)	33,00
Mąka pszenna 65 proc. wł. work.	52,50—56,50
Otreby żytnie	13,00—14,00
Otreby pszenne	15,00—16,00
Wyka latowa	29,00—31,00
Peluszka	27,00—29,00
Groch polny	27,00—30,00
Groch Victoria	30,00—38,00
Groch Folgera	30,00—33,00
Lubin niebieski	20,00—22,00
Lubin złoty	23,00—25,00
Soradela	17,00—21,00
Słoma prasowana	3,70—3,90
Siano luzne	7,50—8,50
Siano pras. nadnoteckie	9,00—10,00
Ogólne usposobienie spokojne.	

Posiedzenie Rady Miejskiej.

Na mocy §§ 39 i 40 ordynacji miejskiej z dnia 30. maja 1853 r. zwołuję niniejszym zwyczajnie jawne posiedzenie Rady Miejskiej na **wtorek, dnia 18-tego lutego 1930 r. o godzinie 18-tej** w sali posiedzeń Rady miejskiej.

Posiedzenie Komisji Przygotowawczej odbędzie się w piątek, dnia 14. lutego 1930 r. o godz. 18-tej w sali posiedzeń Rady miejskiej. Porządek obrad ogłoszony jest przez wywieszenie w skrytce ogłoszeń w ratuszu. 366 Chojnice, dnia 10. lutego 1930 r.

(-) **Kopicki,** przewodniczący.

Targ.

Niniejszem podaje się do publicznej wiadomości, że targ, odbędzie się w sobotę, dnia 15. lutego r. zamiast na pl. Jagiellońskim, na pl. Piastowskim. Chojnice, dnia 12. lutego 1930 r. 367

Miejski Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego.

Ogłoszenie.

W sprawie postępowania układowego kupea Igracego Borzyszkowskiego w Chojnicach, znak akt Nr. 1. N. 5/29. podaje się do wiadomości, że lista sprawdzonych wierzycieli będzie wyłożona w sekretarjacie Sądu Powiatowego w Chojnicach pckój nr. 3 od dnia 18. lutego r.

Zwraca się uwagę na art. 42. R. P. R. z dnia 6. 3. 1928. Dz. Ustaw nr. 27. poz. 244. Chojnice, dnia 8 lutego 1930 r. 365

M. Nagórski, nadzorca sądowy

Celem rozpoznania wniosku firmy „Bazar“ właśc. Antoni Billiński w Czernsku

o odroczenie wypłat po myśli rozporządzenia Prez. Rzpltej z dnia 6 marca 1928 r. o zapobieganiu upadłości wyznacza się przed **Sądem Grodzkim w Czernsku rozprawę na dzień 28. lutego 1930 r.** h. 11 p. 15. na którą mogą przybyć wierzyciele celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Czernsk, dnia 31. stycznia 1930 r. 353

Sąd Grodzki.

Mydła toaletowe

Nadzwyczaj wielki wybór. Wyroby znanych **pierwszorzędnych** fabryk tak krajowych jak i zagranicznych. W użyciu oszczędne i udelikatniające cerę po najniższych cenach poleca

BRACIA HUBERT

właśc. Julian Hubert
Drogerja — Perfumerja
CHOJNICE (Pom.) Gdańska 18
Rok zał. 1894 Telefon 219.
Proszę zwrócić uwagę na okna wystawne.

Dziś rano o godz. 7-mej zabrał Bóg do Siebie, naszą najukochańszą

Irenkę

w 1 wiosnie życia.
O czem zawiadamiają niepokieszeni **rodzice**

Alojzy Kozłowski z żoną z domu Retzlaff.

Chojnice, dnia 12. 2. 1930 r.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę po południu o godz. 3.30 z domu żałoby, Nowemiasto 9.

Do młócenia polecam

benzynę
benzol, oleje garzowe, cylindrowe, maszynowe, smary do maszyn
skórzane i włóscienne pasy
transmisyjne, artykuły do młynów i gorzelni

Ryszard Gehrke

Tel. 108 Tel. 108

Licytacja przymusowa

W piątek, 2. po południu sprzedam w Brusach przed dworcem **około 10 cbm. desek 20 mm.**

Winkowski
Kom. sąd. Chojnice 350

Wykwintne manicure 1 zł.

Dworcowa 72. Krakowska.

Pokój umeblowany

do wynajęcia. Sprzedam również tania 360

gramofon oraz nowy surdut. Gdańska 20.

Stancja

oraz dobra opieka dla uczniów.

Adres wskaże eksp. Dzien. Pomorskiego. 357

KINO NOWOSCI

We czwartek i piątek 13 i 14 bm. o godz. 8-15

Tempo-Tempo!

Wielce zajmują y obraz filmowy z naj-sławniejszym detektywem i akrobatą **Lucjanem Alberfinim,** oraz słynni gwiazdami jak **Fritzem Kampers i Hermannem Pichą** w rol ch głównych.

Film Tempo! Tempo! cieszy się nieby-wałem powodzeniem na wszystkich ekranach. Ceny zwykle! Ceny zwykle!

Dziś wieczorem FLAKI

Hotel Dworcowy.

Ostrzeżenie! Bacność!

Ostrzegam funkcjonariuszy Straży gran., którzy rozgłaszają, jakoby zost. ja ukar.aną za zniewagę Straży graniczn. gdyż pogłoski te nie polegają na prawdzie. W przeciwnym razie oddam sprawę do sądu.

Agnieszka Bambenkówna. Moszczenica.

Charzykowo! Charzykowo!

W niedzielę, d. 16. II. 1930 r.

odbędzie się na sali **p. Gierszewskiego bal maskowy.**

Początek o godz. 7. wiecz. Na który uprzejmie zaprasza 363 **Komitet.**

Za darmo

podam każdej pani bardzo skuteczny środek przeciw

upławom

Za szybki skutek pozosta-nie mi każda pani wdzięczną. **A. Gebauer, Stettin,** A. 43 Friedrich-Eberstr 105 (Niemcy) Dołączyć na por-torja. 359

Poszukuję zaraz 15-letniej dziewczyny.

Adres wskaże eksp. Dzien. Pomorskiego. 356

Ucznia

poszukuje 355 **mistrz piekarski Fellmer.**

Poszukuję 362

ucznia

z porządnej rodziny. **L. Rekowski.** mistrz siodlarski i tapicer **pl. Jagielloński 3.**

Mam skromne wymagania: **Poszukuję miejsca**

do dzieci

lub do wszystkiego. Umiem szyć i haftować. 352 **Aniela Cybulska,** W. Chełmy, p. Brusy.

Biomalz

Naturalny środek wzma-niający dla osób starszych i dzieci.

Drogerja Bracia Hubert wł. J. Hubert Chojnice rok zał. 1894 Gdańska 18.

August Müller, Chojnice

Najstarszy i największy skład jubilerski na miejscu.

Artykuły złote i srebrne

najmodniejsze nowości w biżuterji.

Zegarki damskie i męskie najlepsze marki po wszel-kich cenach. Artykuły po-darun. niklowe mosiężne i posrebrzane.

Obrączki ślubne, art. op-tyczne sztucce alpakowe, posrebrzane i czysto sre-brne. Bogaty wybór krysz-tałów białych i kolorowych

Reparacje, wprawianie brylantów oraz rytownictwo wykonuje się akuratanle.

Celem opróżnienia mego magazynu udzielam do 15-tego marca b. r. na wszystkie trykotażę zimowe oraz wełniane pończochy dziec.

10% rabatu.

Ludwik Rasch